

De Mastellebrug

Een historische schakel tussen

Op oude kaarten en in vroegere geschriften komen we al eens de naam 'Mastellebrug' tegen. Mastellen kennen we in sommige regio's nog als een soort ronde koek, maar of dat verband houdt met de naam van de brug, weten we niet.

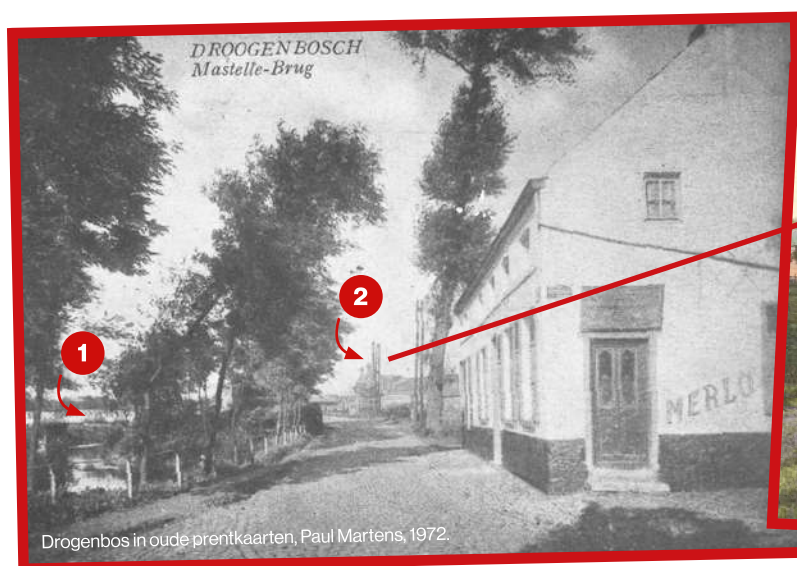
Deze eeuwenoude brug over de Zenne verbond Ruisbroek met Drogenbos. Oorspronkelijk gebouwd uit steen, werd ze ook wel 'Steynen brug' genoemd. In 1524 vermeldt een cijnsboek van Drogenbos dat pachters uit Ruisbroek jaarlijks met Pasen moesten bijdragen

om de brug te onderhouden. Had je een kar? Dan moest je een stuiver afstaan. Wie een wagen had, moest er twee betalen als tol. Mogelijk bedoelde men het verschil in wielen: een kar had er twee, een wagen minstens vier.

Een strategisch knooppunt

Tot het begin van de 18de eeuw was de Mastellebrug de enige over de Zenne tussen Lot en Anderlecht. Door haar strategisch belang werd ze dan ook regelmatig gesaboteerd. De stenen brug maakte nadien plaats voor een houten variant.

In **1697** werd de Mastellebrug vernield op bevel van de generaals van de Spaanse koning. De prins van Thurn & Taxis, de familie die machtig en rijk werd door het organiseren van postdiensten over heel Europa en wiens naam verbonden blijft aan de site bij de Havenlaan in Brussel, deed daarover zijn beklag: "dat hij daardoor de postdienst niet kon verzekeren". Daarop besloot de Raad der Financiën om de brug te herstellen en kreeg de Rekenkamer opdracht om het benodigde hout te bestellen. Over het brugje in Ruisbroek werd er dus gediscussieerd en gekibbeld tot op het hoogste niveau!

Drogenbos in oude prentkaarten, Paul Martens, 1972.

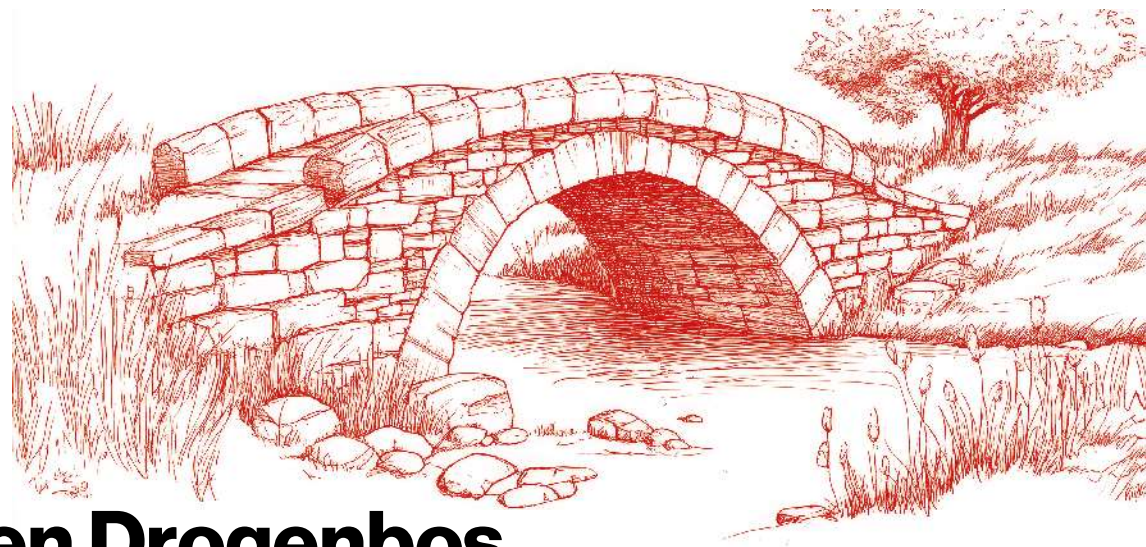

ACEC-fabriek met puntdaken, Gemeentearchief Sint-Pieters-Leeuw, postkaartencollectie, inv. nr. 60737.

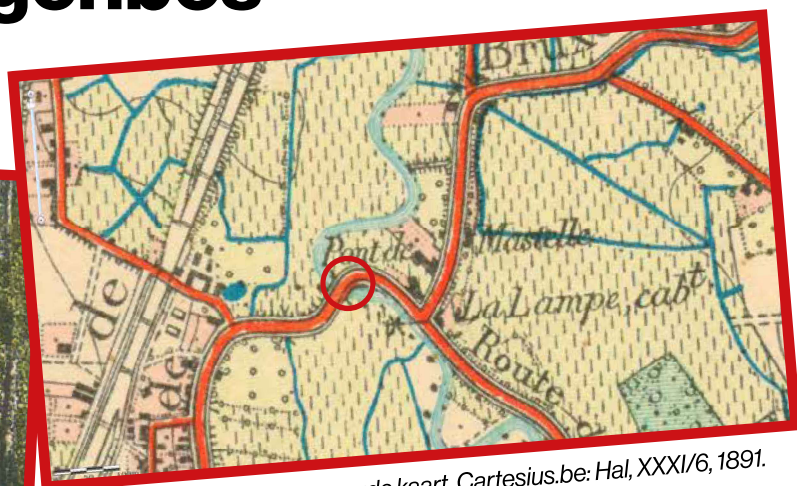
- 1 Zicht op Ruisbroek vanuit Drogenbos. Links zien we de brug over de Zenne.
- 2 In de verte zien we de oude gebouwen van de ACEC-fabriek met de herkenbare puntdaken.

Ruisbroek en Drogenbos

Situering van de brug op een oude kaart, Cartesius.be: Hal, XXXI/6, 1891.

De Mastellebrug, Gemeentearchief Sint-Pieters-Leeuw, postkaartencollectie, inv. nr. 60737.

Op **24 april 1703** beval de Baron van Ittre om de Mastellebrug af te breken zodat ze 'noch te voet noch te paard' gebruikt kon worden. Amper drie dagen later beval de Graaf van Bergeyck het herstel van de brug 'zodat karren met steen en zand erover kunnen om de Steenweg aan te leggen die Brussel met Bergen moet verbinden'. De Bergensesteenweg werd inderdaad vanaf 1703 aangelegd en de Mastellenbrug speelde een belangrijke rol in het goedertransport.

Plunderaars en overstromingen

De brug bleef voer voor discussie, want ook **dieven** gebruikten haar om - onder het voorwendsel op zoek te gaan naar voedsel - huizen te plunderen. Om plunderingen te voorkomen, stelde van der Linden, de chef-meier (verantwoordelijke voor het administratief beheer van Sint-Pieters-Leeuw), enkele vertrouwelingen aan. Zij moesten planken van de brug losmaken en wegnemen zodat dieven er niet over konden. Kwamen er boeren of leveranciers aan? Dan werden de planken teruggelegd om de doorgang mogelijk te maken.

Ook **overstromingen** van de Zenne zorgden voor vernielingen. In de dorpsrekeningen van Drogenbos vinden we informatie over herstellingen: een beschrijving van het nodige hout dat moest worden gehaald in het Zoniënwoud en een bestelling van spijkers bij smid Schouckens. In 1635 werd zelfs bier voorzien voor de timmerman die de herstellingen uitvoerde.

Naast **oorlogen** en overstromingen werd de brug in 1830 ook nog eens vernield door **brand**. Mogelijk werd toen opnieuw een stenen versie aangelegd.

In het midden van de 20ste eeuw verdwijnt de brug definitief bij de aanleg van de autostrade Brussel-Parijs. Ze bevond zich onder de huidige R0/E19, in de buurt van de Humaniteitslaan. Ooit vonden we er ook een herberg 'De Drie Mastellen', maar of de herberg haar naam aan de brug gaf of omgekeerd kunnen we niet meer achterhalen ...

